

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 września 2024 r.

Pozycja 192

POSTANOWIENIE

z dnia 14 maja 2024 r.

Sygn. akt Ts 59/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.Ś. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 27 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.) w zakresie, w jakim „upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu bez opinii Krajowej Rady Sądownictwa”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 27 § 5a zdanie drugie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim „dopuszcza niewiążący charakter negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru Ministra Sprawiedliwości odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 20 marca 2024 r. (data nadania) M.Ś. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Minister Sprawiedliwości w piśmie z 4 marca 2024 r. (nr [...]), skierowanym do Kolegium Sądu Okręgowego w K., na podstawie art. 27 § 2 w związku z art. 27 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.; dalej: p.u.s.p.) poinformował Kolegium Sądu o zamiarze odwołania skarżącej (sędzi Sądu Okręgowego w K.) z funkcji Prezesa Sądu Rejonowego w M. i zwrócił się do Kolegium o wyrażenie w tym zakresie opinii. Na podstawie art. 27 § 3 p.u.s.p. Minister Sprawiedliwości zawiesił skarżącą w pełnieniu czynności Prezesa Sądu Rejonowego w M. ze skutkiem od 4 marca 2024 r.

Skarżąca zarzuciła, że określony w zakwestionowanych przepisach tryb odwoływania przez Ministra Sprawiedliwości prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych narusza zasady: trójpodziału władzy, demokratycznego państwa prawnego, poprawnej legislacji i jedno-

znaczności przepisów prawnych. Zakłóca bowiem ciągłość funkcjonowania kluczowych organów sądu, jakimi są prezes i wiceprezes.

Przedmiot skargi konstytucyjnej, przywołane wzorce kontroli oraz sformułowane w niej zarzuty są zbieżne z wnioskiem Krajowej Rady Sądownictwa, rozpatrywanym przez Trybunał pod sygn. akt K 2/24.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. W związku z tym art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK zobowiązuje skarżącego do określenia przedmiotu skargi, tj. do wskazania przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego wydano w jego sprawie orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji i w stosunku do którego domaga się stwierdzenia niezgodności z ustawą zasadniczą. Zakwestionowany przepis musi więc być podstawą ostatecznego orzeczenia, a jego normatywna treść źródłem naruszenia wolności lub praw występującego ze skargą konstytucyjną.

3. Skarżąca zakwestionowała art. 27 § 5 i § 5a zdanie drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.; dalej: p.u.s.p.), które częściowo regulują procedurę odwoływania przez Ministra Sprawiedliwości prezesów i wiceprezesów sądów. Pierwszy przepis stanowi o tym, że pozytywna opinia kolegium właściwego sądu upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania jego prezesa albo wiceprezesa. Niewydanie opinii w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu nie stoi na przeszkodzie odwołaniu. Drugi natomiast stwierdza, że negatywna opinia Krajowej Rady Sądownictwa jest dla Ministra Sprawiedliwości wiążąca, jeżeli uchwała w tej sprawie została podjęta większością dwóch trzecich głosów.

Skarżąca wniosła skargę w związku z pismem Ministra Sprawiedliwości z 4 marca 2024 r. (nr [...]), którym Minister dopiero poinformował Kolegium Sądu Okręgowego o zamiarze odwołania skarżącej z pełnionej funkcji prezesa sądu i zwrócił się o wydanie opinii w tym zakresie. Podstawą tego pisma nie był więc art. 27 § 5 i § 5a p.u.s.p., który odnosi się do opinii już wydanych przez Kolegium i niewydanych w ustawowym terminie przez Krajową Radę Sądownictwa. Skarżąca kwestionuje regulacje, które w sprawie, w związku z którą wniosła skargę do Trybunału, nie znalazły jeszcze zastosowania.

Skarga konstytucyjna nie spełnia więc podstawowego warunku wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

4. Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdza, że skarga nie zawiera wskazania naruszonych wolności i praw, a w konsekwencji sposobu ich naruszenia. Żaden bowiem z przepisów ustawy zasadniczej przywołanych przez skarżącą jako jej podstawa nie wyraża

wolności lub prawa, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK.

Należy jednak nadmienić, że z uwagi na tożsamość przedmiotową rozpatrywanej skargi i wniosku w sprawie o sygn. akt K 2/24 oraz podniesionego w obu pismach problemu konstytucyjnego, ewentualne merytoryczne orzeczenie Trybunału nie pozostanie wobec skarżącej prawnie obojętne. Zgodnie bowiem z art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Mając powyższe na względzie, Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.